

TECHNICKÉ NORMY KU POMOCI SENIORŮM A OSOBÁM SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (v otázkách a odpovědích)

Libor Dupal

edice top-normy

Publikace byla vytvořena za finanční podpory Rady kvality České republiky
www.narodniportal.cz

TECHNICKÉ NORMY KU POMOCI SENIORŮM A OSOBÁM SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (V otázkách a odpovědích)

Ing. Libor Dupal

OBSAH

Úvodní slovo prvního místopředsedy Rady kvality ČR.....	2
I. ÚVOD DO TÉMATU.....	3
II. STANDARDIZACE V NAŠEM SVĚTĚ.....	4
III. A JAK JE TOMU V JEDNOTLIVÝCH SEKTORECH VÝROBKŮ A SLUŽEB.....	7
TEZE NA ZÁVĚR, DOSTUPNOST TECHNICKÝCH NOREM.....	9

ÚVODNÍ SLOVO

prvního místopředsedy Rady kvality ČR

Rada kvality České republiky (RK ČR) je poradním, iniciačním a koordinacním orgánem vlády České republiky, zaměřeným na podporu rozvoje a uplatňování Národní politiky kvality (NPK) v České republice, v souladu s politikou podpory kvality Evropské unie. RK za dvacet let svého působení dosáhla řady pozitivních výsledků, které umožnily citlivější vnímání problematiky kvality ve společnosti, přispěla k rozvoji managementu kvality v podnikatelském i veřejném sektoru a založila programy, které přinášejí zvyšování kvality v procesech, zboží či službách.

RADA KVALITY
ČESKÉ REPUBLIKY

Nedílnou součástí NPK je podpora iniciativ ve vztahu k inkluzi osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Jsou to „zvláště zranitelní spotřebitelé“, zejména osoby se zdravotním postižením a senioři.

Publikace, která se vám dostává v tištěném či elektronickém formátu do ruky, má běžnému občanovi a spotřebiteli, ale i dalším zainteresovaným stranám, včetně malého a středního podnikání, toto téma přiblížit. Vždyť standardizace, nezbytná složka infrastruktury kvality, je velmi zásadním nástrojem, který napomáhá vytvářet prostředí pro naplňování uvedeného cíle, totiž zapojení hendikepovaných osob do běžného života.

Finanční podpora publikace je dalším příkladem působnosti Rady kvality a MPO při naplňování Národní politiky kvality.

Ing. Pavel Vinkler, Ph.D., 1. místopředseda RK ČR

Zviditelnění technické normalizace v jednotlivých oborech a sektorech výrobků a služeb podporuje v r. 2022 Česká agentura pro standardizaci. Děkujeme.

ČESKÁ
AGENTURA PRO
STANDARDIZACI

ISBN 978-80-87719-86-2 (Sdružení českých spotřebitelů, z. ú., pro Kabinet pro standardizaci, o. p. s.)

I. ÚVOD DO TÉMATU

Podíl starších osob se zvyšuje rychleji, než je tomu u ostatních věkových skupin. V rozvinutých zemích podíl seniorů již překročil podíl dětí. A každý se můžeme postupně, či i najednou stát „zvlášť zranitelným“. Co to znamená? Jedná se o osoby s omezenými schopnostmi pohybu a orientace, tedy o zdravotně postižené či starší osoby – seniory, ale také třeba o těhotné ženy atd.

Zranitelnost postihuje miliony spotřebitelů. Každý má jiné potřeby, schopnosti, vlastnosti a osobní okolnosti. Negativní životní události, jako je nemoc, zámutek a ztráta zaměstnání, mohou mít významný a náhlý dopad na životy spotřebitelů.

Rizikové faktory zranitelnosti jsou složité a mohou se v průběhu času měnit, ale všechny staví spotřebitele do situací, kdy jsou vystaveni většímu riziku újmy při jejich interakci s poskytovateli služeb. Zranitelnému spotřebiteli mohou být ztíženy:

- přístup ke službám nebo výběr služeb,
- porozumění informacím nebo jejich sdílení,
- provedení plateb za služby,
- činění drobných rozhodnutí,
- vyřizování stížností a získání nápravy.

A právě technické normy jsou vhodným nástrojem pro zajištění bezpečnosti výrobků a služeb a také jejich kvality, včetně jejich přístupnosti pro všechny. A to bez ohledu na schopnosti a věk spotřebitelů. Opatření

k tomu jsou přijímána na globální i evropské úrovni.

Každý, kdo citlivě vnímá své okolí, kdo se bezprostředně stará o osobu či osoby s funkčním omezením (což je další z používaných pojmů), či sám je osobou, jejíž schopnosti pohybu či orientace jsou omezené, si nezbytně musí uvědomovat, s jakými problémy se tyto osoby při začleňování se do běžného života setkávají. Je třeba udělat velmi mnoho a na různých úrovních, aby se tato situace zlepšila. Technická normalizace je jedním z nástrojů, který tomu napomáhá a napomáhat jistě i nadále bude.

O tom je i tato publikace. Zvolili jsme pro ni formu odpovědí na otázky, které jsme od spotřebitelů a také od drobných podnikatelů či živnostníků zaznamenali.

1. Jak se podařilo vydání publikace o významu norem pro služby připravit a zrealizovat?

Východiskem pro publikaci byla zakázka České agentury pro standardizaci (ČAS), spočívající ve zviditelnění významu technických norem v několika oblastech života spotřebitelů, ale i dalších účastníků trhu, zejména

malých a středních podniků a živnostníků. A právě téma zvlášť zranitelných spotřebitelů bylo jednou ze zadaných oblastí pro zviditelnění. V rámci zakázky Kabinet sbíral dostupné informace, které jsou v souhrnu

prezentované na webu¹, včetně situační analýzy² (v dalším „situační analýza KaStan“).

Vydání publikace pak finančně podpořila Rada kvality České republiky (www.narodniportal.cz).

II. STANDARDIZACE V NAŠEM SVĚTĚ

2. O technických normách toho moc nevíme. Měli bychom?

Určitě! Normy totiž pokrývají prakticky každý obor lidské činnosti týkající se výrobků, služeb, procesů. Obory, jako jsou stavebnictví, strojní zařízení, elektrické spotřebiče, zdravotní prostředky, služby cestovního ruchu a turismu, kybernetická bezpečnost, textil či obuv, jsou jen dílčí příklady nesmírně širokého spektra působnosti norem. Normy jsou východiskem pro posuzování shody s požadavky na bezpečnost, kvalitu, interoperabilitu, životní prostředí atd. A vel-

mi širokou problematiku inkluze zvláště zranitelných spotřebitelů nevylučuje.

3. Wow! A kdo to všechno řídí?

Chtělo by se říci, že průmysl a obchod včetně malých a středních podniků, spotřebitelé prostřednictvím svých organizací, subjekty zapojené do infrastruktury kvality, státní správa – prostě všichni účastníci trhu. To by ale v praxi nebylo reálně možné. Všichni účastníci trhu by ale měli o přijímaných normách v konsenzu spolupřihlížet. A ve vztahu k tématu této publikace se to týká i zapojení organizací, které zranitelné spotřebitele zastupují.

V každé zemi existuje národní normalizační organizace. V České republice je tímto orgánem Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Jím založená Česká agentura pro standardizaci (ČAS) pak mimo jiné zajišťuje a organizuje tvorbu, vydávání a distribuci technických norem a pomáhá všem zainteresovaným stranám – účastníkům trhu se do technické normalizace zapojit.

4. A jak se do tohoto procesu mohou reálně zapojit spotřebitelé?

V České republice se systematicky věnuje zapojení spotřebitelů do standardizace Kabinet pro standardizaci, o. p. s. Spolupracuje bezprostředně se Sdružením českých

spotřebitelů a dále s mnoha partnery a zainteresovanými stranami na trhu.

A pro různé aktivity k podpoře zapojení spotřebitelů do standardizačních procesů se daří

¹ <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/40-normalizace-sluzby/45-sluzby-a-zranitelny-spotrebitel.php>

² <https://www.top-normy.cz/users/files/temata-norm/40-sluzby-i/SituacAnal-Zranitelni-fi.pdf>

rok od roku získávat zakázky zejména od České agentury pro standardizaci a od Rady kvality ČR z rozpočtu MPO. Jsme rádi, že můžeme alespoň dílčí aktivity směřující zejména k šíření e-informací (www.top-normy.cz), k edukaci spotřebitelů a jiných zainteresovaných stran na trhu, ale i k administraci některých procesů souvisejících se zapojením spotřebitelů do standardizace realizovat. O projektech na našich stránkách veřejnost transparentně informujeme.³

Pro pořádek zdůrazňujeme, že Kabinet dosud neobdržel na naše aktivity žádnou dotaci za státního rozpočtu, vesměs se jednalo o konkrétní zakázky typu smlouvy o dílo či

podobně. A připomínáme jednu z našich starších publikací k tématu (dostupná zde⁴).

5. O problémech, se kterými se zranitelní spotřebitelé v životě setkávají, víme. Ale existují politická vůle a konkrétní nástroje je řešit?

O vůli ani o konkrétní nástroje nouze není. Problém je v praktickém provádění a uplatňování opatření. A to má mnoho důvodů.

Co se týče vyjádření vůle na mezinárodní úrovni, existuje Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Je právně závazným mezinárodním nástrojem v oblasti lidských práv, jehož smluvními stranami jsou Evropská unie jako celek i členské

státy EU. Tento závazek je východiskem pro globální i evropskou normalizaci. Jak mezinárodní normalizační organizace (ISO, IEC), tak evropské normalizační organizace (CEN, CENELEC) vyprodukují více zásadních dokumentů. Některé mají význam strategický a koncepční, jiné jsou konkrétními normami a poskytují návody, jak v normách přístupnost výrobků a služeb zajistit.

6. A v Evropě konkrétněji?

Evropská unie má jasně vyjádřenou politickou vůli v otázce zvlášť zranitelných osob. Aktuálně je formulována ve Strategii pro práva osob se zdravotním postižením 2021–2030. Touto desetiletou strategií chce Evropská komise zlepšit životy osob se zdravotním postižením v Evropě a potažmo na celém světě.

Podobně, jako je tomu na globální úrovni, CEN a CENELEC mají vypracováno několik metodických dokumentů ke tvorbě i implementaci norem zohledňujících přístupnost. Některé jsou identické s dokumenty ISO, jiné byly pro potřeby EU modifikovány a doplněny. Za nejdůležitější považujeme Pokyn CEN/

³ <https://www.top-normy.cz/kabinet-pro-standardizaci/projekty-podpory.php>

⁴ <https://www.konzument.cz/users/publications/10-top-normy/197-pristupnost-vyrobku-a-sluzeb-pro-zvlast-zranitelne-spotrebitele-obsah-a-funkce-technickych-norem.pdf>

CENELEC 6, Pokyn k zohlednění přístupnosti v normách. Velmi komplexně popisuje různé aspekty zranitelnosti a jak je při tvorbě, ale i aplikaci norem uchopit a nakládat s nimi. Je to tedy naprosto zásadní podklad nejen pro tvůrce norem, ale je určen i pro výrobce, konstruktéry, poskytovatele služeb atd. Podává podrobný návod, jak v různých situacích a případech formulovat a zajistit odpovídající požadavky na přístupnost.

S cílem pomoci zpracovatelům, ale i uživatelům norem definovat požadavky na přístupnost a doporučení týkající se přístupnosti pokyn obsahuje:

- přehled aktuálně používané terminologie týkající se přístupnosti;
- otázky, které je třeba zvážit na podporu přístupnosti v procesu zpracování norem;
- soubor cílů přístupnosti (používaných k identifikaci potřeb přístupnosti uživatelů);
- popis (a související aspekty návrhu) lidských schopností a vlastností;
- strategie pro zohlednění potřeb přístupnosti uživatelů a aspektů návrhů týkajících se přístupnosti v normách.

Přijetí „Evropského aktu o přístupnosti“ (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882) v roce 2019 je velkým krokem vpřed k podpoře začlenění 80 milionů osob se zdravotním postižením v Evropě. Směrnice obsahuje společné požadavky na přístupnost pro širokou škálu produktů a služeb. Evropská normalizace bude hrát nezastupitelnou roli při zajišťování řádného fungování vnitřního trhu EU s přístupnými produkty a službami tím, že vyvíjí požadavky a specifikace založené na konsenzu. A jaké výrobky a služby budou podléhat této regulaci? Jsou to:

- počítače a operační systémy;

- bankomaty, automaty na prodej vstupenek a odbavení;
- telefony a chytré telefony;
- televizní zařízení související se službami digitální televize;
- audiovizuální mediální služby, jako je televizní vysílání a související spotřebitelské vybavení;
- služby související s leteckou, autobusovou, železniční a vodní osobní dopravou;
- bankovní služby;
- elektronické knihy;
- elektronický obchod.

Akt uvádí specifické povinnosti ve vztahu k poskytovatelům služeb. Poskytovatel služeb zahrne do všeobecných podmínek nebo obdobného dokumentu informace, které hodnotí, jak služba splňuje požadavky na přístupnost. Informace musí popisovat použitelné požadavky dle směrnice a v míře nutné pro posouzení se musí vztahovat na návrh a fungování služby, např. obecný popis služby v přístupných formátech, anebo popisy a vysvětlivky potřebné pro pochopení toho, jak služba funguje.

III. A JAK JE TOMU V JEDNOTLIVÝCH SEKTORECH VÝROBKŮ A SLUŽEB

7. Nás spotřebitele především zajímají konkrétní příklady norem a opatření v různých oblastech života, ve vztahu k přístupnosti výrobků a služeb.

Hlavním záměrem při zpracování výše zmínované situační analýzy KaStan bylo doložit vývoj normalizace na konkrétních příkladech. V pracovním dokumentu jsou rozčleněny do několika témat, a sice design pro všechny, přístupnost v zastavěném prostředí, elektronická přístupnost, doprava

a přístupnost v cestovním ruchu. Zejména na příkladech konkrétních oblastí a konkrétních norem bude stavěna medializace významu norem pro zvláště zranitelné spotřebitele. A tyto příklady chceme prezentovat i v této publikaci.

8. Takže začneme. Co si konkrétně máme představit pod pojmem „design pro všechny“?

Termíny jako „design pro všechny“, „univerzální design“, „přístupný design“, „bezbariérový design“ a další jsou používány zaměnitelně se stejným významem. Přístup (koncept) Design for All znamená vytváření prostředí pro lidskou rozmanitost, začlenění a rovnost. Jeho cílem je umožnit maximální využití výrobků, zboží a služeb. Jinými slovy – výrobky a služby jsou vyvinuty tak, aby zahrnovaly a umožňovaly využití co nejširšího spektra spotřebitelů a omezovaly vyloučení některých skupin spotřebitelů z použití buď zcela, nebo jen v nezbytné míře.

Zásadní technickou normou pro problematiku Design for All je ČSN EN 17161 Design

pro všechny – Přístupnost výrobků, zboží a služeb podle konceptu design pro všechny – Rozšíření okruhu uživatelů; je určena nejen pro tvůrce norem, ale i pro výrobce a poskytovatele služeb. Myslím, že název normy dostatečně naznačuje její působnost.

Norem, jež jsou významné pro naplnění konceptu design pro všechny, je samozřejmě celá řada; týkají se např. ergonomie, používané terminologie aj. Nezastupitelné jsou normy ve vztahu ke kompenzačním pomůckám (ISO 21856:2022). Konkrétní normy se vztahují na invalidní vozíky – ručně poháněné vozíky (ČSN EN 12183) i elektricky poháněné vozíky (ČSN EN 12184).

9. A co je to „zastavěné prostředí“?

Přístupnost zastavěného prostředí je klíčovým prvkem pro zajištění účinné účasti občanů EU v každodenním životě, jakož i v vhodnosti budov, ulic, parků k účinnému používání lidmi s ohledem na jejich postižení nebo věk.

Funkční požadavky pro přístupnost a využitelnost zastavěného prostředí byly nově de-

finovány (ČSN EN 17210). Norma usnadní spravedlivé a bezpečné použití širokého spektru uživatelů, včetně osob se zdravotním postižením. Požadavky a doporučení uvedené v této normě jsou použitelné v celém spektru zastavěného prostředí. A co je důležité, požadavky a doporučení této normy na funkční přístupnost a použitelnost

jsou relevantní pro návrh, výstavbu, renovaci nebo adaptaci a údržbu zastavěného prostředí včetně venkovních pěších a městských oblastí.

Specifickou oblastí standardizace jsou výtahy. Evropská standardizace zahrnuje více norem ve vztahu k výtahům. V rámci nedávné revize normy pro konstrukci a montáž výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů (ČSN EN 81-70 ed. 3) byla mj. řešena problematika kontrastu tlačítek u výtahů, což bylo spotřebiteli prosazováno zejména v zájmu osob se zrakovým postižením.

10. Žijeme v elektronickém světě. Jaká je úroveň elektronické přístupnosti?

Elektronická přístupnost nebo eAccessibility se týká snadného používání informačních a komunikačních technologií (IKT, běžně též ICT) osobami se zdravotním postižením.

Spotřebitelé jsou obecně zranitelnější vůči nekalým obchodním praktikám obchodníků na internetu a je obecně nezbytné zlepšovat v tomto ohledu jejich ochranu. Roztříštěnost rovněž omezuje poptávku po přeshraničních transakcích v elektronickém obchodu. O to významněji to platí pro zvláště zranitelné spotřebitele. Je proto zapotřebí koordinovaná akce k zajištění toho, aby elektronický obsah, služby elektronických komunikací a přístup k audiovizuálním mediálním službám byly plně dostupné osobám se zdravotním postižením. A je tedy nezbytné harmonizovat požadavky na přístupnost na jednotném digitálním trhu a zajistit, aby jeho výhod mohli využívat všichni občané Unie, bez ohledu na své schopnosti.

Norma ČSN ETSI EN 301 549 specifikuje požadavky na funkční přístupnost platné pro výrobky a služby IKT spolu s popisem zkušebních postupů a metodiky hodnocení pro každý požadavek přístupnosti ve formě, která je vhodná pro použití při zadávání veřej-

ných zakázek v rámci Evropy. Tato norma je určena pro použití s webovými technologiemi, newebovými technologiemi a hybridy, které používají obojí.

A dalším příkladem je norma upravující specifikaci funkcí pro přístupnost digitální televize (ČSN EN 62944). Tento dokument specifikuje soubor zásad a okolností pro výroby digitální televize na podporu starších lidí a osob se zdravotním postižením kromě běžných uživatelů. Důsledkem jejich dodržování je zajistit, aby co nejširší okruh uživatelů mohl přistupovat k produktům digitální televize, rozumět jim a používat je. Norma pokrývá čtyři hlavní uživatelské profily, jako jsou jedinci se sluchovým postižením, jedinci se zrakovým postižením, jedinci s poruchami pohyblivosti a jedinci s kognitivními poruchami.

11. Další oblastí, kde se denně setkáváme s nedostatky ohledně přístupnosti, je osobní doprava. Snaží se normalizace?

Určitě se snaží. Příímý význam pro spotřebitele má zejména nová norma, která zavádí koncept design pro všechny pro zákaznickou komunikaci týkající se služeb osobní dopravy. Dokument specifikuje požadavky a doporučení pro plánování, návrh, vývoj a zajišťování uživatelské komunikace týkající se osobní dopravy tak, aby byla tato komu-

nikace přístupná, srozumitelná a použitelná pro co nejširší okruh uživatelů, včetně osob se zdravotním postižením a starších osob. Požadavky specifikované v této normě se mimo jiné vztahují na poskytovatele služeb v osobní dopravě, včetně služeb v letecké, autobusové, železniční či vodní osobní dopravě.

12. A přístupnost v cestovním ruchu?

Více než miliarda lidí na světě žije s nějakým druhem hendikepu, kvůli němuž pro ně

cestování často představuje náročnou záležitost. Mezinárodní normalizace má za cíl odstranit zbytečné překážky a zpřístupnit cestování každému.

Norma ČSN ISO 21902:2022 Cestovní ruch a související služby – Přístupný cestovní ruch pro všechny – Požadavky a doporučení má za cíl odstranit zbytečné překážky a zpřístupnit cestování každému. Norma poskytuje požadavky a směrnice, které mají zajistit rovný přístup a požitek z cestování lidem všech věkových kategorií a schopností.

13. Jiné aspekty a životní situace ve vztahu k přístupnosti.

Do této „zbytkové skupiny“ nám zůstala např. norma, která specifikuje opatření a pomůcky pro přístupná zasedání (ČSN ISO 17069). Tento dokument specifikuje opatření, která se mají přijmout, a také podporu

a pomůcky, které se mohou použít při přípravě fyzického zasedání, jehož se mohou aktivně zúčastnit starší osoby a osoby se zdravotním postižením.

TEZE NA ZÁVĚR, DOSTUPNOST TECHNICKÝCH NOREM

V úvodu jsme zmínili, že situace osob, jejichž schopnosti pohybu či orientace jsou omezené, je dosud často velmi neutěšená. Setkávají se s mnoha bariérami, které jim v běžném životě nesmírně komplikují ži-

vot. Bohužel se to týká i oblastí, které jsou legislativně upraveny ve prospěch zdravotně postižených osob, např. ve vztahu k přístupnosti zastavěného prostředí. Jedná se tedy o neschopnost státu vymáhat

dodržování zákonných ustanovení, a to je smutné.

Aktivita Kabinetu pro standardizaci, zde podpořená Českou agenturou pro standardizaci a MPO – Radou kvality ČR, nemohou situaci vyřešit, ale věříme, že k řešení mohou přispět. Technická normalizace je jedním z nástrojů, který tomu napomáhá a napomáhat jistě i nadále bude. Evropské normy jsou totiž mocnými nástroji k propagaci výrobků a služeb, které mohou lidé s funkčními omezeními, včetně osob se zdravotním postižením, používat na rovnoprávném základě s ostatními. Osoby se zdravotním postižením a stárnoucí lidé mají mimo jiné přímý prospěch z výrobku, zboží nebo služby, které jsou snadno dostupné, srozumitelné a použitelné.

Na více konkrétních příkladech jsme připomněli, že normy pro řešení přístupnosti

existují a je možné, ba je třeba je důsledně a efektivně využívat.

Je důležité, aby organizace byly schopny rozpoznat a ochotny podporovat ty, kteří jsou zranitelní. Klíčový je inkluzivní design (inkluzivní prostředí) a férové a flexibilní služby. Poptávka po přístupných výrobcích a službách je tedy vysoká a počet osob se zdravotním postižením podle prognóz výrazně poroste.

A v samotném závěru považujeme za nezbytné upozornit, že ÚNMZ/ČAS poskytuje snadný, rychlý a cenově dostupný online přístup k českým technickým normám a normalizačním dokumentům prostřednictvím portálu ČSN online. Podrobné informace a vstup do ČSN online naleznete zde: <http://csnonlinevstup.agentura-cas.cz/jak.aspx>. Základní informace o ČSN a dalších dokumentech jsou dostupné zdarma na adrese <http://seznamcsn.agentura-cas.cz/>.

Pozn.: Na zdroje a prameny použité při přípravě publikace odkazujeme na situační analýzu KaStan.

... barevný svět v tisku

- knihy • prospekty
- katalogy • brožury
- plakáty • kalendáře
- výroční zprávy
- korespondenční materiály • úřední tiskoviny • noviny • časopisy
- další polygrafické výrobky

GARAMON

vydavatelství a tiskárna

GARAMON s.r.o.

Wonkova 432
500 02 Hradec Králové

tel./fax: 495 217 101
e-mail: garamon@garamon.cz
www.garamon.cz

**Ve spolupráci s Magistrátem vydáváme každý týden
informační zpravodaj města Hradec Králové Radnice,
do kterého zajišťujeme příjem inzerce.**

Radnice - příjem inzerce
tel.: 495 499 086
mobil: 603 234 459
e-mail: radnice@garamon.cz

NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ ORGÁN

Český institut pro akreditaci, o.p.s.

„Accredo – dávám důvěru“

Olšanská 54/3, 130 00 Praha 3, tel.: +420 272 096 222, fax: +420 272 096 221, mail@cai.cz, www.cai.cz

ČIA akredituje:

- ▶ zkušební laboratoře
- ▶ kalibrační laboratoře
- ▶ zdravotnické laboratoře
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci produktů
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci systémů managementu
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci osob
- ▶ ověřovatele výkazů emisí skleníkových plynů
- ▶ inspekční orgány
- ▶ poskytovatele zkoušení způsobilosti
- ▶ výrobce referenčních materiálů
- ▶ environmentální ověřovatele programu EMAS

ČIA je členem mezinárodních organizací
a signatářem multilaterálních dohod:

Evropská organizace pro spolupráci
v oblasti akreditace (EA)

Mezinárodní spolupráce
v oblasti akreditace laboratoří (ILAC)

Mezinárodní akreditační fórum (IAF)

Fórum akreditačních a licenčních orgánů (FALB)

KABINET PRO STANDARDIZACI

... top-normy .cz

Kabinet pro standardizaci

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10

tel.: +420 602 56 18 56

e-mail: info@top-normy.cz

www.top-normy.cz

Pro Kabinet pro standardizaci vydalo publikaci Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Publikace SČS a Kabinetu pro standardizaci jsou pro Vás a Vaši osobní potřebu dostupné zdarma v našem sídle (do rozebrání) a elektronicky i na adrese <https://www.konzument.cz/publikace.php>. Pro komerční účely anebo jiný způsob šíření našich publikací nás kontaktujte na adrese info@konzument.cz.

edice top-normy

TECHNICKÉ NORMY KU POMOCI SENIORŮM A OSOBÁM SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (V otázkách a odpovědích), edice top-normy, svazek č. 16, 1. vydání, odborný garant © Ing. Libor Dupal, vydalo © Sdružení českých spotřebitelů, z. ú., pro Kabinet pro standardizaci, o. p. s., listopad 2022, vydáno s podporou Rady kvality České republiky, obálka a grafická úprava Bohdan Bezvoda, tiskárna Helma Beta, spol. s r.o., Praha.

ISBN 978-80-87719-86-2 (Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.)

Partneři projektu

